

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Realizări de seamă

Dacă privim cu atenție în jurul nostru, vedem cum fața țării noastre se schimbă zi de zi.

Un ritm susținut de dezvoltare caracterizează viața economică a Patriei. Situațiile statistice care se întocmesc și se publică vin și ne confirmă an de an acest lucru.

Este concludent în această privință Comunicatul dat și în acest an de către Direcția Centrală de Statistică cu privire la Dezvoltarea Economiei Naționale a Republicii Socialiste România în anul 1965 și în perioada 1960—1965.

Vedem, astfel, cum planul producției globale pe anul 1965 a fost îndeplinit în proporție de 101,3 la sută. Producția globală a anului 1965 echivalează cu 80 la sută din volumul producției obținut în întreaga perioadă a primului nostru pian cincinal, 1951—1955, ceea ce reprezintă desigur un mare salt înainte.

Față de anul 1964, producția globală industrială a crescut cu 13,1 la sută. Ca și în anii precedenți, ramurile producătoare de mijloace de producție, hotărâtoare pentru progresul întregii economii a țării, s-au dezvoltat într-un ritm superior celui înregistrat de întreaga industrie. Aceste ramuri ale industriei mijloacelor de producție au sporit în 1965 cu 13,7 la sută. Producția industriei bunurilor de larg consum a crescut și ea cu 11,9 la sută. Dăm numai câteva exemplificări: Față de anul 1964, în anul 1965 producția de oțel a crescut cu 113 la sută, la fontă cu 105 la sută, la energie electrică cu 124 la sută, la îngrășăminte chimice cu 134 la sută, la ciment cu 114 la sută, la încălzăminte cu 116 la sută, la carne cu 108 la sută, la slănină cu 138 la sută, la unt cu 114 la sută, la zahăr cu 115 la sută, etc.

În anul 1965 au fost puse de asemenea în funcțiune o seamă de întreprinderi, ca de pildă: Uzina de alumina Craiea, Uzina de aluminiu „16 Februarie” Slatina, Uzina chimică-metalurgică „Neferal” București, fabricile de amoniac și azotat de amoniu de la Combinatul chimic Craiova, Combinatul de celuloză și hârtie de la Călărași, Combinatul de fibre artificiale Brăila, Fabrica de ciment și var Bîrsești-Tg. Jiu și încă multe altele, iar numeroase întreprinderi existente au fost mărite și modernizate.

Producția agricolă, în ansamblu, a fost mai bună în 1965 decât în 1964. Recolta totală de cereale a fost de 12,6 milioane tone, reprezentând cea mai mare producție obținută pînă acum în agricultura țării noastre. La dobîndirea acestor rezultate

în mod deosebit a contribuit producția de grîu-seară, care a fost de peste 6 milioane tone.

Și producția animală a înregistrat creșteri în anul 1965 față de 1964. În gospodăriile agricole de stat și cooperativele agricole producția de lapte a sporit cu 9 la sută, cea de lînă cu 3 la sută, de ouă cu 31 la sută.

Pentru dezvoltarea agriculturii, în anul 1965 au fost alocate din fondurile statului 4,9 miliarde lei, cu 8,4 la sută mai mult decât în 1964, la care se adaugă sumele din fonduri proprii ale cooperativele agricole. Tot în 1965 agricultura a fost dotată cu noi mașini și utilaje, printre care: 9.700 tractoare, 9.000 pluguri de tractor, 5.200 combine etc.

Volumul de mărfuri în transporturi față de anul 1964 a crescut și el în 1965 cu 4,2 la sută la mărfuri, iar la călători cu 5,5 la sută.

Volumul total al investițiilor din fondurile statului în anul 1965 a fost de 41 miliarde lei, cu 8,6 la sută mai mare decât cel din 1964.

În ritm susținut s-au desfășurat lucrările de construcții la marile șantiere ale țării, ca de pildă Complexul hidro-energetic și de navigație de la Porțile de Fier, hidrocentrala „Gheorghe Gheorghiu-Dej” de pe Argeș, Combinatul siderurgic de la Galați ș. a.

Prin unitățile comerțului de stat și cooperatist s-au vîndut în anul 1965 mărfuri în valoare de 67,6 miliarde lei, cu 7,3 la sută mai multe decât în 1964, ceea ce dovedește că veniturile oamenilor muncii din țara noastră au crescut și ele în mod simțitor.

Comunicatul specifică și aceea că în anul 1965 volumul exportului a crescut cu 10 la sută față de anul 1964. Peste 4/5 din acest export al țării noastre îl reprezintă produsele industriale.

Din aceste câteva date, din mai multele pe care le cuprinde Comunicatul Direcției Centrale de Statistică, ne putem da ușor seama de mersul înainte al poporului nostru, de puterea economică mereu crescîndă a Patriei noastre.

Toate aceste realizări fac ca scumpa noastră Patrie să înflorească tot mai mult, iar venitul național și nivelul de viață al poporului nostru să crească neîncetat. Ele sînt totodată temelie pentru noi realizări, prin munca entuziastă a oamenilor muncii din țara noastră.

P.

În amintirea lui NICOLAE IORGA

Nu de mult (noiembrie 1965) figura marelui istoric Nicolae Iorga a fost evocată cu recunoștință și prețuire — la împlinirea a 25 ani de la moartea lui. Alăturîndu-ne omagiului adus de poporul nostru, însemnăm și noi aici cîteva cuvinte de amintire despre viața și opera lui Nicolae Iorga.

Nicolae Iorga s-a născut în Botoșani la 5 iunie 1871 într-o ambianță intelectuală, fiind nepotul ultimului cronicar al Moldovei Manolache Drăghici. Pe acest copil minune, la vîrsta de 6—7 ani, cînd alți copii de seama lui abia învățau tainele alfabetului, îl interesează trecutul istoric moldovean și studiază cronicarii moldoveni în ediția de atunci a lui Mihail Kogălniceanu, simțind o emoție puternică — care nu-l va părăsi pînă în clipa morții — în fața trecutului glorios de luptă al poporului român.

La numai 13 ani N. Iorga începe să facă și să scrie versuri, iar puțin mai tîrziu scrie eseuri literare și articole. Se crede că agerimea minții și puterea sa mare de judecată N. Iorga a moștenit-o de la mama sa, o femeie extraordinară, inteligentă și cultă, cu o memorie minunată.

Terminînd liceul, ca primul pe țara Moldovei, studiile universitare Iorga le termină într-un an și, astfel la vîrsta de 18 ani se supune examenului de licență, uimind comisia de examinare prin cunoștințele vaste pe care le posedă.

Conform mărturisirii fostului profesor al său I. Virgolici, Iorga e socotit „un adevărat fenomen, și ca memorie și ca spirit de judecată”.

După studii strălucite la Paris și Leipzig, unde își ia doctoratul, N. Iorga tînărul ce nu împlinise nici 24 de ani, ocupă prin concurs, catedra de istorie universală a Universității din București, în 1894.

Nici un domeniu al activității umane n-a existat pe care ochiul său să nu-l fi scrutat și pana lui să nu-l fi scris.

N. Iorga este pentru noi românii un enciclopedist de tipul Renașterii; în multe domenii de activitate umană, un pionier îndrăzneț, în altele un continuator de seamă.

Ca să înțelegi istoria poporului tău — spunea N. Iorga — trebuie să cunoști istoria țărilor din jur, ba mai mult să cunoști istoria întregii Europe. Și Iorga cunoștea profund istoria Europei medievale, dedicînd evului mediu numeroase opere dintre care amintim doar: *Relațiile dintre Orient și Occident în evul mediu* (1923); *Puncte de vedere asupra istoriei comerțului din Orient* (vol. I, *Evul mediu* 1924), precum și *Intrepătrunderea Orientului și Occidentului în Evul mediu*. N. Iorga devine cel mai mare bizantinolog, iar dacă primul Congres de bizantinologie din lume se ține la București în 1924, creînd României o faimă deosebită, se datorește tot lui N. Iorga.

(Continuare în pag. 2)

MAICA DOMNULUI

Toată viața Maicii Domnului a fost plină de rugăciune fierbinte și iubire neîmărmurită față de Dumnezeu și supunere voiei Lui. După Nașterea Mântuitorului, viața Maicii Domnului a fost plină de griji pentru El. Fiecare cuvânt al Fiului său, tot ce se referea la El, se păstra în sufletul ei. Înaintea lui Dumnezeu, sufletul ei era plin de evlavie, căci și Maicii Domnului i-a fost dat să cunoască durerea profundă: Ea știa ce patimi îl așteaptă pe Fiul ei.

Maica Domnului cunoștea suferințele, că patimile Fiului ei vor mîntui lumea, vor mîntui pe om, de puterea păcatului și a morții. De aceea neamul omenesc i-a devenit ei scump și apropiat, întrucît pentru lume a venit Mîntuitorul pe pămînt, pentru omenire a gustat potirul suferințelor și moartea pe Cruce. Soarta noastră a devenit pentru ea scumpă și pentru că Însuși Mîntuitorul în timpul pămîririi sale pe Cruce a încredințat-o ocrotirii tuturor. „Iată mama ta!” (Ioan 19, 27).

Între Dînsa și cei încredințați ei de Iisus Hristos s-a stabilit o profundă legătură duhovnicească: Maica Domnului, din care s-a născut Hristos, a devenit și Mama noastră a tuturor. Odată cu înălțarea ei la cer, Maica Domnului continuă să ne ocrotească. Ea se află la tronul Fiului ei, unde depune toată grija fiilor încredințați ei. De acolo, neobosită, continuă mijlocirea ei maternă pentru noi toți.

Celor răscumpărați prin scump Singele Mîntuitorului, le trebuie acele bunuri spirituale, care descopăr în ei chipul și asemănarea lui Dumnezeu, îi fac părtași ai Împărăției lui Dumnezeu, îi ajută să meargă după Hristos, să învețe de la Hristos a face voia Sa, să trăiască după poruncile Sale, ca să devină părtași ai Învierii lui Hristos.

Evangelia păstrează cuvintele Maicii Domnului, pe care ni le-a lăsat drept cea mai sfîntă lege și cheazășie a vieții și a fericirii veșnice. Maica Domnului a zis: „Orice vă va zice, să faceți!” (Ioan 2, 5).

Să faci totul, după cum a spus El! Căci aceasta este esența vieții creștine, sensul și scopul ei: cel mai înalt. Mîntuitorul, Izvorul vieții veșnice, ne-a adus vestea cea bună despre această viață, a deschis și a luminat calea spre Împărăția Cerurilor prin iubirea Sa sfîntă și nemărginită. Fiecare cuvânt al Mîntuitorului dă omului pace, sfîntenie, bucurie, acea bucurie desăvîrșită, pe care în deplină măsură o avem în Dumnezeu.

„Orice vă va zice, să faceți”, El a spus: „...credeți în lumină, ca fiii ai luminii să fiți” (Ioan 12, 36). Să fim fiii ai luminii! Iată, care este preocuparea Maicii Domnului, iată despre ce-L roagă ea pe Fiul său.

„Întru adormire lumea nu ai părăsit...”. Noi n-am fost părăsiți de ea. Rugăciunea ei neîncetată ne ocrotește, conducînd pe fiecare suflet credincios pe calea grea a vieții pămîntești.

Pe Maica Domnului au iubit-o toți sfinții. În micile chilii ale sfinților plăcuți lui Dumnezeu licărea candela nestinsă în fața icoanei Împărătesei cerești. Spre ea, spre Maica Domnului se înălțau rugăciuni fierbinți pentru ajutor, pentru biruirea ispitelor și pentru pacea lumii. De la Maica Domnului primeau mîngîiere, nădejde, bucurie.

Maicii Domnului i s-au descoperit gîndurile tainice ale inimilor și ajutorul ei purtător de lumină ocrotea sufletele credincioase de întunericul ispitei și păcatului, revărsînd pacea și bucuria dumnezeiască într-o strălucită împărăție a harului dumnezeiesc.

Sfîntenia plăcuților lui Dumnezeu, preamărirea lor în Sfînta Biserică a lui Hristos, acestea sînt roadele preocupării Maicii Domnului de sufletul lor. Dorința ei cea mai profundă era să

păstreze sufletele lor pentru viața veșnică și a fericirii veșnice în Împărăția Fiului ei.

Către Maica Domnului tind sufletele credincioase, care simt iubirea, milostivirea ei și ajutorul ei pătruns de harul dumnezeiesc. În fața sfintelor sale icoane îngenunche credincioșii, ei îi aduc necazurile și bucuriile lor.

Maica Domnului le întinde tuturor o mîna de ajutor, ficărui suflet credincios îi dă tărie, încredere, bucurie. Dragostea ei pentru noi trimite acele bucurii neașteptate, care luminează și încălzesc sufletele noastre.

Acoperămîntul ei dumnezeiesc luminează pe toți și le dă nădejde nepieritoare, că ea este Apărătoarea preabună și rugătoare în fața Fiului său. Ea, Împărăteasa cerească, întărește sufletele credincioase în luminoasa nădejde a bucuriei, că ea, „întru adormire lumea nu a părăsit” și ne ocrotește mereu, îndemnîndu-ne viața pe calea dragostei, facerii de bine, smereniei și păcii, ca astfel făcînd voia lui Iisus Hristos să dobîndim fericirea cea veșnică.

Pr. Chiril Pistrui

In amintirea lui Nicolae Iorga

(Urmare din pag. 1)

Lui îi revine meritul de a fi introdus și de a fi pus în circulație noțiunea de: „Bizanț după Bizanț”. El a arătat că „Bizanțul supraviețuiește ca civilizație, că de fapt, înainte de pieirea Bizanțului ca stat, Biserica a întocmit vechea unitate politică a lumii de Sud-Vest și de Est cu o unitate de civilizație dominată de ortodoxia creștină. Astfel, artele plastice, literatura, filozofia teologică au căpătat și au rămas cu o pecete bizantină pînă aproape de începuturile timpurilor moderne”.

N. Iorga în calitate de bizantinolog a fost acela care a făcut cunoscută cultura veche românească peste hotare.

N. Iorga nu numai că a cunoscut istoria românilor, dar a și trăit-o intens, entuziasmîndu-se de faptele de vitejie ale trecutului, dar și scîpînd cîte o lacrimă printre rîndurile pe care le scria despre mizeria țăranilor, revoltîndu-se împreună cu țăranii răsculați, pe care i-a iubit atît de mult.

Răscoalele lui Gh. Doja, Horia (pe care-l compară cu Decebal), Avram Iancu, sînt aprobate de N. Iorga, aducînd argumente în favoarea lor.

Pe N. Bălcescu îl stimează într-un mod deosebit.

Despre răscoala din 1907 N. Iorga scria undeva: „Și a fost o jertfă groaznică la noi în 1907, cînd țăranii au mers cu pieptul deschis înaintea armatei care apăra o stare de lucruri răzimată pe o veche nedreptate”.

În conferințe și-n presă N. Iorga a luat apărarea răsculaților din 1907, învinuind politica ce o ducea clasa conducătoare față de țăranime. După ce răscoala e înăbușită în sînge, N. Iorga continuă să ceară insistent rezolvarea problemei agrare în favoarea țăranimii.

N. Iorga, istoric al poporului român, este animator al luptei pentru unirea Ardealului cu România.

Prin 1905 străbătea Transilvania de la un capăt la altul, intrînd în bisericuțe și mănăstiri pentru a găsi documente; stînd de vorbă cu țărani, preoți și învățători, iar cu cei de la orașe, vîlădici, profesori, avocați, medici, numai și numai pentru a cunoaște cît mai mult și a culege date prețioase, după cum însuși mărturisește mai tîrziu, prin 1934: „voi străbate Ardealul de la un capăt la altul, oprind trăsura la fiecare bisericuță și voi căuta însemnări fă-

cute pe margine în cărțile de cult, căutînd date noi pentru poporul nostru”.

E ispitit de istoria fraților transilvăneni decîndu-le studii numeroase, dintre care cele mai însemnate sînt cele din domeniul istoriei bisericești, ca: „Despre arta bisericească și zugravii din Transilvania”; „Istoria literaturii religioase a romînilor pînă la 1688”; „Vechea artă religioasă la Români”; „Sate și preoți din Ardeal”; „Istoria bisericii românești” etc.

N. Iorga descrie ca nimeni altul frămîntările Ardealului nostru drag, închinîndu-i o vastă sinteză în două volume: „Istoria Românilor din Ardeal și Ungaria”. (Buc. 1915). Simte o deosebită bucurie cînd găsește în turnul unei biserici din Sibiu, actele lui Hagi Constantin Pop, cel care a avut partea sa importantă în tipărirea cărților de slujbă bisericească.

Privind peste vasta lui operă, ne întrebăm și noi așa cum se întreba și istoricul A. D. Xenopol în 1911: „Cum a putut un creier să gîndească atîta și o singură mîna să le scrie?”. Iar privind peste bogata lui activitate, ne întrebăm de unde atîta energie risipită cu atîta dăruire de sine! Uciderea de către fasciști, în noiembrie 1940 a acestui mare bărbat, a revoltat întreg poporul român și a fost condamnată în toate țările. Italienii au exclamat atunci: „Un om ca Nicolae Iorga se naște la o mie de ani și nu în fiecare țară”.

Pentru patriotismul său fierbinte, pentru dragostea lui față de popor, pentru ceea ce a scris despre istoria și viața Bisericii noastre, Nicolae Iorga va fi veșnic viu în inimile noastre.

Pr. Dan Miron

Tatăl nostru „Sfințească-se numele Tău”

Numirile lui Dumnezeu sînt cuvintele, asemănările, cugetările, lucrările simbolice, prin care încercăm să spunem ce este și cum este Dumnezeu. Dar atît acestea cît și faptele ce le facem spre mărirea Lui, nici nu micșorează nici nu mărește ființa Lui. El, în sine, rămîne veșnic același. Prin ascultare, prin slujbă credincioasă voiei Lui, putem numai să preamărim lucrarea Lui în afară. „Sfințească-se numele Tău” înseamnă deci: ne rugăm, ca noi, așa să cugetăm, să vorbim și să viețuim, ca sfîntenia Ta, a Dumnezeului nostru, tot mai luminoasă să se arate, ca scopurile Tale sfînte să se împlinească în ceruri.

Dar Dumnezeu are El nevoie de aceasta? Nu. Dumnezeu este sfînt și fără laudă, și fără sfînțirea numelui Său din partea noastră. Noi sîntem cei ce avem nevoie să preamărim pe Dumnezeu.

Dar cum și ce să facem ca numele lui Dumnezeu să se sfințească? Sf. Petru zice: „Sfințiți pe Dumnezeu întru inimile voastre” (I Petru 3, 15). Inimile noastre să fie locuința lui Dumnezeu celui sfînt, prin credința în adevărul cuvîntului Său, ascultarea de poruncile Sale, dragostea fiiască pentru îngrijirea Lui de Tată față de noi.

Sînt trei cărți în care citind bine învățăm a sfinți numele lui Dumnezeu. Intîia este cartea firii, în care citind strigăm cu psalmistul: „Cît de mareț este numele Tău în tot pămîntul”.

A doua carte este a noastră a fiecăruia, în care putem recunoaște planul lui Dumnezeu.

A treia carte este învățătura Sfintei Biserici. Aici învățăm cum trebuie să sfințim numele lui Dumnezeu. Aici învățăm că numele lui Dumnezeu trebuie să-l sfințim cu gîndul, cu vorba și cu fapta.

Cu gîndul sfințim numele lui Dumnezeu cînd nîciodată nu ne părăsește cugetul și încrederea

(Continuare în pag. 3)

Dumineca lui Zaheu

„S-a alergat înainte, s-a suit într-un dud ca să-l vadă, căci pe acolo era să treacă” (Luca 19, 4).

Dorind să vadă pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Zaheu vameșul s-a suit într-un dud și l-a văzut pe El.

Mântuitorul a răspuns dorinței lui Zaheu agrăindu-l și spunându-i ca să se pogoare din copac, căci azi va petrece în casa sa și s-au întâlnit în casa lui Zaheu.

Această întâlnire a dat roduri bogate și a avut urmări fericite pentru Zaheu și casa lui, căci în urma convorbirii cu Iisus, Zaheu a văzut că este un om păcătos care a adunat avere prin furt și înșelăciune, și hotărât să se mântuiască, a zis lui Iisus: „Iată jumătate din averea mea o dau săracilor; și de am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit”. Deci, Zaheu a folosit calea restituirii bunurilor furate, pentru mântuirea sa, singura cale, de altfel, pentru a scăpa de păcatul înșelăciunii și al nedreptății altora. Zis-a către el Iisus: „astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, pentru că și acesta fiul lui Avram este” (Luca 19, 8—9).

Și noi dorim din toată inima ca să vedem și să cunoaștem pe Dumnezeu. Dar pe Dumnezeu nu-L putem vedea în această viață, pentru că Dumnezeu este Duh și nu are trup. Când însă ne vom despărți de trup și vom deveni și noi duhuri curate, îl vom vedea pe El față către față, așa cum este, ca bucuria noastră să fie deplină. Atunci îl vom vedea și-l vom întâlni în Casa Lui, vom sta la masa Lui, făcându-se nouă și sufletului nostru spre mântuire. Pentru ca să ajungem în casa Lui trebuie să facem ceea ce a făcut Zaheu: să ne lepădăm de pasiunile, patimile și viciile care ne stăpinesc, să ne curățim sufletul de păcate și de toată necurăția ca să rămână curat și luminos. Toți aceia dintre noi care am săvârșit păcatul înșelăciunii de pildă, păgubind pe aproapele nostru, să facem ceea ce a făcut Zaheu: să reparăm paguba cauzată, restituind bunuri însușite pe nedrept, să facem fapte de binefacere. Toți aceia dintre noi care avem răul obicei de a minți, să nu mai mințim; aceia dintre noi care are obiceiul urit de a înjura sau blestema, să nu mai înjure și să nu mai blesteme; aceia care sînt cuprinși de patima beției sau a desfrului, să se lapede de aceste păcate; în sfîrșit, toți aceia care sînt stăpîniți de diferite patimi păgubitoare de suflet, să se lapede de ele, de dragul Mântuitorului nostru Iisus Hristos și din dorința de a ne mîntui sufletul.

Să nu persistăm în păcat. Dacă a păcătui este lucru omenesc — și om fără de păcat nu este — a persista în păcat e lucru diavolesc. Însuși Sf. Apostol Pavel a fost încercat de ispite. Nici sfinții n-au fost cruțați, dar au luptat din răsuputeri împotriva înclinărilor rele pentru ca să se poată debarasa de patimi, să-și asigure curătenia și sfințenia sufletului, ca să poată vedea pe Dumnezeu. Astfel și noi trebuie să ducem o luptă continuă pentru a ne desăvîrși viața și a ne sfinți sufletul.

Desigur, cu toții am dori să vedem și să cunoaștem pe Dumnezeu în această viață. Dar cum? Există vreo posibilitate? Da! Il putem vedea și cunoaște prin credință.

Astfel noi avem marea bucurie sufletească de a putea vedea și cunoaște pe Dumnezeu și în această viață.

Iar dacă voim să-L vedem și în viața viitoare față la față, așa cum este El, trebuie să ne suim în copacul sufletului așa după cum a făcut Zaheu vameșul, să asaltăm piscurile virtuților: credința, nădejdea și dragostea; să ne lepădăm de păcate și de tot răul ce ne încătușează sufletul și atunci cu adevărat vom ajunge ca să vedem pe Dumnezeu în toată frumusețea și splendoarea Lui.

Prof. Iuliu Man

Sf. Ap. Pavel la Atena

Una din cele mai profunde predici ale Sf. Apostol Pavel a fost cea pe care a ținut-o în Areopagul din Atena.

Popasul pe care-l face Apostolul neamurilor în Atena îl pune în legătură cu locuitorii vechi Elade precum și cu concepțiile lor. Aici găsește un jertfelnic pe care era scris: „Dumnezeului necunoscut”. Acest jertfelnic dovedea că dintre toate popoarele antice, grecii au fost aceia care și-au dat seama că închinarea la zei, precum și jertfele aduse lor sînt zadarnice. Aceasta zădărniciie a închinării la zei grecii și-au exprimat-o prin ridicarea monumentului mai sus amintit de la care pleacă predica marelui Apostol.

Cînd Sf. Pavel este dus în Areopag de către filozofii greci care voiau să cunoască învățătura pe care acesta o propovăduia, el își începe predica prin citarea acestui jertfelnic. Acestui Dumnezeu — le spune el — pe care nu-l cunoașteți i-ați clădit altar, acestui Dumnezeu mai presus decît toți dumnezeii pe care i-ați avut pînă acum, vă închinați fără să-l știți; pe acesta viu eu să vi-l vestesc.

Dumnezeul necunoscut pe care Apostolul îl vestea era Cel ce a făcut cerul și pămîntul cu toate bogățiile lui, era Cel ce locuiește în lăcașuri nefăcute de mîna omenească.

Sf. Apostol Pavel propovăduiește pe Dumnezeu care dintr-un singe a făcut tot neamul omenesc ca să locuiască și să trăiască în pace pe toată suprafața pămîntului. Prin predica sa marele Apostol le arată că oamenii în relațiile lor trebuie să fie frați și fii ai aceluiași părinte ceresc.

Pămîntul cu toate frumusețile și bogățiile lui pentru om au fost făcute, vremile tot pentru el au fost întocmite. Dacă toate acestea au fost făcute pentru el și numai pentru el, noi căutăm neîncetat pe binefăcătorul nostru, ca și copilul pe mama lui, căci din neamul Lui sîntem și noi, spune mai departe marele Apostol. Dumnezeu nu este ca aurul și ca argintul sau ca piatra care pot fi cioplite, după meșteșugul omului și la care de-arîndul veacurilor oamenii au ajuns să se închine. Dumnezeu este acela pe care-l caută credincioșii și pe care l-au căutat întotdeauna, este acela care ne cheamă la pocăință, pocăință atît de necesară pentru ca să ne ridicăm pe un pedestal superior față de ceea ce am fost înainte.

Căci va veni o zi cînd fiecare va trebui să dea socoteală pentru toate cîte a făcut, va veni o zi cînd vom fi puși în fața tribunalului de judecată și vom da seama de tot ce am făcut, iar sentința va fi rostită de Iisus Hristos Fiul lui

Dumnezeu. Cel ce a păținit, s-a îngropat și a înviat pentru ca pe noi să ne mîntuiască. Fiul care s-a jertfit din dragoste pentru oameni va veni la ziua hotărîită să împartă dreptatea, în așa fel ca nici o faptă să nu rămînă nerăsplătită.

Auzind despre învierea Mîntuitorului și despre învierea din morți în general, mulți dintre cei ce veniseră să-l asculte pe Sf. Apostol Pavel au părăsit Areopagul neputînd înțelege aceste cuvinte.

Cu toate acestea un însemnat număr de ascultători s-au făcut adepți ai marelui Apostol, au trecut la noua credință împreună cu conducătorul Areopagului al cărui nume ni-l păstrează istoria sîntă a Noului Testament, Dionisie Areopagitul. Prin aceasta s-a făcut început Bisericii creștine din Atena.

M. Cristea

Tatăl nostru

„Sfințească-se numele Tău”

(Urmare din pag. 2)

că toate lucrurile noastre trebuie să le facem, pentru că Dumnezeu le vrea, acolo și atunci, unde și cînd Dumnezeu poruncește, și în așa chip să le facem, cum îi place lui Dumnezeu. „Ori de mîncăți ori de beți, ori altceva faceți toate să le faceți spre mărirea lui Dumnezeu” (I Cor. 10, 31). Avînd acestea în minte totdeauna sfințim numele lui Dumnezeu cu gîndul.

Cu vorba însă îl sfințim prin rugăciune. Sînt o mulțime de rugăciuni de laudă pentru numele lui Dumnezeu: Mărire, Pre Tine Te laudăm, Cerurile spun mărirea lui Dumnezeu, Fie numele Domnului binecuvîntat ș.a.m.d. Dar și prin cuvînta, căldura, bunătatea și evlavia ce punem în vorbele noastre de toate zilele. Cu fapta sfințim numele lui Dumnezeu prin orice lucru bun ce-l facem din credință și iubire creștinească, dar mai cu deosebire prin exemplul bun. Domnul nostru Iisus Hristos zice: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor ca văzînd ei faptele voastre cele bune să mărească pe Tatăl vostru care este în ceruri” (Matei 5, 16).

Deci noi sîntem datori să trăim astfel, ca prin viața noastră să se sfințească numele lui Dumnezeu. Însă de ce să ne rugăm pentru sfințirea numelui Lui?

Noi ne rugăm pentru sfințirea numelui lui Dumnezeu mai cu seamă de aceea pentru că Dumnezeu singur vrea ca noi să facem astfel, spre binele nostru. Iisus Hristos a poruncit să ne rugăm așa. El, care însuși Dumnezeu fiind, s-a rugat ca să se sfințească numele lui Dumnezeu. Așa s-au rugat și Apostolii și creștinii cei dinții și așa se roagă și toată Biserica pînă-n ceasul de acum: Sfințească-se numele Tău.

Dar prin cererea aceasta nu numai ne rugăm pentru sfințirea numelui lui Dumnezeu în lume și în inimile noastre, ci totdeauna și făgăduim și ne îndatorim a lucra și înșine pentru sfințirea numelui Său. Căci nu trebuie să uităm că cine cere să se facă un lucru, el cel dintîi este dator să sprijinească acel lucru, să muncească pentru împlinirea lui. Să ne rugăm deci, și să lucrăm la formarea vieții noastre potrivit poruncilor dreptății și dragostei și atunci ne vom fi făcut dator, vom fi împlinit voia Lui, atunci vom putea nădăjdui în acea făgăduință a lui Dumnezeu care zice: „Cine mă cinstește pe acela îl voi cinsti” (I Sam. 2, 30).

N. Cotos (†)

Ziua unirii, 24 Ianuarie

— Închinare —

Unire! Sfință unire;
Soră cu marea iubire,
Frate de-o mamă și-un tată
Cu pacea mult căutată!
Unire! Floare iubită!
De Tatăl ceresc răsădită;
Cine te are în casă
Duce o viață aleasă!
Rămii, unire iubită
Și-n țara mea liniștită;
Rămii de-a pururi un steag
Pentru poporul meu drag!

Nicolae Isac-Zlaști
cîntăreț bisericesc

Gînduri la Sf. Evanghelie

I. Duminica Înfricoșatei judecăți (Mat. XXV, 31—46).

Universalismul judecății din urmă.

„Se vor aduna înaintea Lui toate limbile“ (Matei XXV, 32). Iată o judecată la care nu sînt chemați numai cei împotriva cărora s-a făcut o pîră, ca la judecățile obișnuite, ci zice: „toate limbile“.

Motivul e că la judecata din urmă nu se dau numai sentințe împotriva celor răi, ci se răsplătesc, în același timp, cei care au împlinit legea lui Dumnezeu.

E primul fapt, pentru care judecata din urmă e universală.

Dar judecata aceasta e universală și prin dreptatea ei: pedeapsa e întru totul egală cu vina, iar răsplata cu meritul.

Că aceasta nu se poate face pe pămînt, decurge din însuși caracterul vinovăției și al meritului, care nu sînt niciodată numai ale unuia, ci ale mai multora, pînă la universalitate (Ioan VIII, 7).

Și dacă în vina fiecăruia sînt mai mulți, sau toți, iar în meritul fiecăruia deasemenea, drept e, ca în păcatul fiecăruia să fie pedepsiți toți cei vinovați, dar în fapta bună a fiecăruia să fie răsplătiți toți cei care au participat la ea.

E, într-adevăr, cu puțință Fiului Omului, în ceasul acela, cînd „se vor deștepta toți cei care dorm în țărna pămîntului“ (Daniil XII, 2); „cînd se vor aduna înaintea Lui toate limbile“ (Matei XXV, 32); cînd „va judeca toate faptele și tot ce a fost ascuns, fie bun, fie rău“ (Eclesiast XII, 14), pentru că-i cunoaște pe toți și n-are nevoie: „ca cineva să-i dea mărturie despre cîm“ (Ioan II, 24, 25).

Toată cunoașterea și toată mărturia Lui e de la Sine și prin Sine, căci, în calitate de Cap al trupului (Col. I, 18), în unitatea și solidaritatea organică a acestuia, tot ce li s-a făcut fraților: „prea mici“ Lui i s-a făcut (Matei XXV, 41, 45).

Aceasta e perspectiva deplinei, totalei, drepte și desăvîșitei judecăți din urmă, în fața căreia nu va mai putea ridica nimeni cuvînt, nici cei care vor merge „în muncă veșnică“, nici drepții, care vor merge „în viața veșnică“ (Matei XXV, 46).

*

II. Duminica lăsatului de brînză (Matei VI, 14, 21).

Mîhnirea și bucuria vieții creștine.

„Cînd postiți nu fiți triști“ (Matei VI, 16).

Duminica de azi e învăluită în mohorîta mîhnire a izgonirii lui Adam din rai. Și mîhnirea aceasta n-a fost numai a strămoșilor, ci a tuturor fiilor Evei.

Frumoase s-au perindat primăverile, chiar și după cataclismul păcatului, cu nefastele sale urmări asupra firii, frumoși erau pomii și gustoase fructele lor.

Dar nu mai dădeau nici o plăcere și nu mai săturau, pentru că în drumul spre pomul vieții, spre pomul harului, amenința sabia de foc a Heruvimului (Facere III, 24) și munca purta jugul aspru al asupririi.

Și dacă Fariseii erau triști și întunecați (Matei VI, 16), în vremea postului, pe lingă fățărnicia, pe care le-o vedește Mîntuitorul în fața mulțimii, ei se puteau smoli și din cauza zădărniceii postului lor, care nu le deschidea nici o nădejde, nici o cărare de întoarcere la condiția și izvorul bucuriei, la pomul vieții.

Voalul acestei mîhniri e sfîșiat azi de cea de a doua sabie, de cuvîntul Mîntuitorului din Evanghelie: „Nu fiți triști!“.

Dimpotrivă: „Tu, însă, cînd postești, ungeți capul tău și fața ta o spală“ (Ibid., v. 7).

Aceasta nu numai ca pază de mîndria fățărnică și nici chiar numai pentru plata de la Tatăl, care „vede în ascuns“ și va răsplăti „la arătare“ (Ibid., v. 8), ci pentru însăși bucuria vieții, care se dă, ca cel mai gustos și mai prețios rod al harului, pe drumul postului creștin.

„Nu fiți triști!“, deci, căci bucuria vieții e semnul, expresia vie, pe fața creștinului, că în post, în rugăciune, în toate actele de închinare, pe care le face, și în toate întăririle și ieșirile lui, trăiește cu adevărat sub pecetea clipei celei mari, a Apostolilor, de după înviere: „Am văzut pe Domnul!“ (Ioan XX, 25).

*

III. Duminica Ortodoxiei (Ioan I, 43—52).

Găsirea lui Dumnezeu.

„Am găsit pe Acela, despre care a scris Moisi în lege și profeții“ (Ioan I, 46).

De ce străluceau ochii lui Filip? Ce-l iăcea să tremure de bucurie, cînd i-a spus lui Natanail: „Am găsit pe Acela!“.

Ce însemna pentru un Iudeu, care cunoștea Scriptura, această veste? Cine era Acela, despre care au scris Moisi și proorocii?

Din tot tilcul profețiilor, începînd cu Protoevanghelia (Facere III, 15), Acela era Mesia, Mesia era Fiul lui Dumnezeu; deci: Dumnezeu.

Aceasta înseamnă că bucuria lui Filip era bucuria găsirii lui Dumnezeu.

Multe caută și multe poate găsi creștinul în viața sa, dar nici o bucurie a găsirii lui nu se poate asemăna pentru ei cu aceasta: „am găsit pe Domnul!“.

Dumnezeu împlinește toate lipsurile și potolește toate frămîntările sufletului credincios, în cît el mărturisește cu Sf. Apostol Petru: „Bine este nouă să fim aici“.

Dar unde poate fi găsit Domnul?

Dumnezeu se poate vedea și se poate găsi pretutindenea, în lucrurile miinilor Sale, dar locul de întîlnire permanentă și de găsire neîndoielnică a Lui e: Biserica.

Aceasta este binefacerea cea mare a Ortodoxiei, la care eternul Filip — creștinul care l-a găsit pe Dumnezeu — îl cheamă pe eternul Natanail — creștinul care-l caută încă: „Vino și vezi!“.

Preot Zosim Oancea

DESPRE DRAGOSTE

— După Sf. Scriptură —

Sufletul nostru are o înclinare firească spre dragoste. Creștinul crescut în rînduiriile credinței sale, trebuie să simtă nevoia trăirii în dragoste față de Dumnezeu și cu dragoste să se apropie și să ajute pe fiecare semen din jurul lui. Această trăire în dragoste este poruncită de legea creștină; ea se găsește cuprinsă în textul biblic al Sf. Scripturi.

În cele ce urmează, prezentăm cîteva dintre multele citate ale Sf. Scripturi, care ne dau învățătură pe scurt despre dragostea creștină:

După virtutea credinței și a nădejzii, dragostea este a treia virtute religioasă, prin care credinciosul stăruiește în bine, împlinind legea creștină. Acest adevăr este spus de Mîntuitorul Iisus Hristos ca răspuns unui întător de lege: „Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău și din tot cugetul tău: aceasta este înțîia și cea mai mare poruncă. Iar a doua, asemenea acesteia, este: să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. Aceste două porunci cuprind toată legea și proorocii“ (Mt. 22, 37—40).

Din cele spuse de Mîntuitorul rezultă că dragostea este „cea mai mare poruncă“. Ea ca lege se exprimă în cele zece porunci din Vechiul Testament (Ieșire cap. 20), în care primele patru se referă la dragostea de Dumnezeu iar ultimele șase la dragostea aproapelui.

Domnul Iisus Hristos arată și măsura dragostei față de aproapele, care trebuie iubit așa cum se iubește omul, „ca pe sine însuși“. Iar în alt loc Mîntuitorul ne spune că trebuie să ne iubim unul pe altul așa cum ne-a iubit El pe noi (In. 13, 34).

Dragostea creștină cu privire la aproapele, este o poruncă egală cu dragostea de Dumnezeu: „Cel ce zice: iubesc pe Dumnezeu, dar pe fratele său îl urăște, acela-i mincinos; căci cel ce nu iubește pe fratele său, pe care-l vede, cum poate să iubească pe Dumnezeu, pe Care nu-L vede. Și noi astfel de poruncă avem de la El, ca cel ce iubește pe Dumnezeu să iubească și pe fratele său“ (I In. 4, 20—21).

Trăirea în dragoste este o trebuință pentru fiecare. Prin ea se dobîndesc o mulțime de roade, care fac pe fiecare mai bun, mai de folos societății, căci: „Dragostea rabdă mult și se milostivește; dragostea nu pismuiește; dragostea nu se trufește, nu se mîndrește, nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se minie, nu se gîndește la rău, nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr; ea toate le acoperă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă“ (I Corint. 13, 4—7).

Dragostea creștină după Sf. Scriptură este împlinirea poruncii celei mai mari din legea sfîntă, este cea dintîi între virtuți, este principală temelie a fericirii în viața noastră.

Pr. I. Bula

Gînduri

Făina-i rodul grîului bătut,
Sub scrișnetul de piatră al morii pentru pîine
Azi, e copila serii ce-a trecut,
Bunica zilei ce-o numim poimiine.

E legea firii ca pe orice chip
Să-l dăltuiască clipele mărunte,
Secunda fiind ca mîna de nisip,
Ce se rostogolește de pe munte.

Sub stele și-n hotarul cu lucernă,
Un strop de rouă și-o plăpîndă floare,
Și-au juruit o dragoste eternă,
(Pînă la primul răsărit de soare).

De a fost noapte se arată zorii,
Și viceversa, făr' să pot opri
Doar una dintr-o mie de victorii,
Și-nfrîngeri între noapte și-ntre zi.

Păianjenul pîndește și așteaptă,
Să-i pice și-o albină în capcană.
Că-n țesătura lui e atîta artă,
Strălucitoare, fină și vicleană.

Se prăbușește grîul din înaltul
Și din plăpîndul spic, adînc sub glie
Și odrăslind nu bob și din el altul,
Trăi-va holda cît o veșnicie;
Că-un bob dă zece boabe, și zece dau o sută
și-o sută dau o mie.

Lucian Idomir